

Lausunto Pohjois-Karjalan työllisyysalueen talousarvioesityksestä 2026

Kunnanhallitus 27.10.2025 § 168
209/00.04.01/2025

Pohjois-Karjalan työllisyysalueen järjestämisvastuusopimuksen mukaisesti työllisyysalueen talousarvio laaditaan vastuukunnan talousarvion vuosikellon mukaisesti ja se toimitetaan työllisyysalueen kunnille lausuttavaksi. Talousarvion hyväksyy vastuukunnan valtuusto työllisyysalueen lautakunnan ja vastuukunnan hallituksen esityksestä.

Työllisyysalueen talousarvion esitetään olevan kuntien yhteenlasketun valtionosuuden suuruinen, mikä muodostuu kunnille työvoimapalvelujen siirrosta johtuvasta valtionosuuslisäyksestä. Talousarvion raami on siten muodostettu samalla periaatteella kuin vuonna 2025. Vuoden 2026 laskennallinen valtionosuus on 20,6 milj. euroa, lisäksi talousarvioraamissa huomioidaan työterveyshuollon KELA-korvaukset n. 100 t euroa. Valtionosuus on n. 1,1 milj. euroa pienempi kuin vuonna 2025. Muutos ei aiheuta merkittävää laskua työllisyysalueen palvelutasoon, sillä valtion aikaisempina vuosina tekemät määrärahasidonnat eivät enää juuri vaikuta tulevan vuoden toteumaan. Uusia määrärahasidontoja ei ole tullut merkittävässä määrin, sillä työllisyysalue katkaisi palkkatuen myöntämisen helmikuussa 2025 määrärahan riittämättömyyden vuoksi. Kokonaisuudessaan työllisyysalueen talous on vuosittain heikkenevä, mikäli talousarvio muodostetaan kuntien yhteenlasketun valtionosuuden suuruisena eikä valtionosuuden jakoperusteita muuteta. Lähtökohtaisesti työllisyysalueen palvelutaso toteutuu edelleen resursseiltaan heikompana kuin työvoimapalvelujen järjestämisvastuun ollessa valtiolla.

Työllisyysalueen kuntien maksuosuudet ovat budjetoitu kunnalle kohdentuvan laskennallisen valtionosuuden mukaisesti. Kuntien maksuosuudet jakautuvat valtionosuuskriteerien mukaisiin ja aiheuttamisperusteisiin kustannuksiin. Valtionosuuskriteerien mukaisia kustannuksia ovat muun muassa henkilöstökulut ja yleiset toimintakulut. Aiheuttamisperusteisia kustannuksia ovat asiakaskohtaisesti eriteltävät kulut, kuten palkkatuki, starttiraha, ostopalvelut sekä harkinnanvaraiset kulukorvaukset. Tavoitteena on, että työllisyysalue siirtyy kokonaisuudessaan aiheuttamisperusteiseen kustannustenjakoon kahden vuoden kuluessa. Aiheuttamisperusteiset kustannukset voivat toteutua kunnissa arvioitua suurempina, mikäli kunnassa myönnetään asiakaskohtaisia palveluita suunniteltua enemmän. Edellä mainittu voi todentua esimerkiksi kunnan kohtaamassa äkillisessä rakennemuutostilanteessa.

Työllisyysalueen kustannukset koostuvat pääasiassa henkilöstömenoista sekä asiakaskohtaisista palveluista ja etuuksista. Henkilöstön määräksi esitetään samaa htv-resurssia kuin vuodelle 2025 (170 htv). Vuonna 2025 työllisyysalueella on ollut määräaikaista henkilöstöä 18,5 htv:ta, joista esitetään jatkettavaksi määräaikaisina 14,5 htv:ta. 4 htv:ta esitetään vakinaistettavaksi. Henkilöstömenot ovat kokonaisuudessaan n. 8,8 milj. euroa. Palkkatukeen, pilotoitavaan työllistämislisään sekä starttirahaan kohdennetaan yht. 5,5 milj. euroa. Ostopalveluista merkittävimpiä ovat kotouttamiskoulutukset ja työvoimakoulutukset, joihin varataan määrärahaa 4,1 milj. euroa. Työvoimakoulutukset toteutetaan osittain työllisyysalueen talousarviosta erillisellä valtionosuudella.

Valmistelu ja lisätiedot: kunnanjohtaja Esko Rautiainen, puhelin 0401553001 ja/ tai sähköpostitse esko.rautiainen(at)raakkyla.fi

Päätösehdotus

Kunnanhallitus antaa pyydetystä asiasta Rääkkylän kunnan puolesta seuraavanlaisen lausunnon:

Rääkkylän kunta kiittää työllisyysaluetta siitä, että talousarvioesitys on kuntien yhteenlasketun valtionosuuden suuruinen ja kunta kannustaa työllisyysaluetta tehostamaan palvelujaan siten, ettei työllisyysalueen palvelutasossa tapahdu heikennyksiä, vaikka annetut resurssit vähenevät.

Työllisyysalueen tavoite siitä, että kahden vuoden kuluessa siirrytään kokonaisuudessaan aiheuttamisperusteiseen kustannustenjakoon tulee valmistella avoimesti ja huolellisesti siten, ettei aiheuttamisperusteisiin kustannuksiin siirtymisessä tapahdu kuntien välistä epäoikeudenmukaista eriarvoistumista esimerkiksi sen takia, että henkilöstö matkustaa paikkakunnalta toiselle.

Työllisyysalueen vakanssien lisäämiseen kunta suhtautuu kriittisesti, ja kunta esittää, että ne tulee tarkastella uudelleen.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.